

Literatura:

Machová,J.:Biologie dítěte, 1970.

Volf,V.:Pediatrie I,II

Gregora,J.:Péče o dítě od kojeneckého do školního věku
1.pomoc u dětí

Klíma, J.: Pediatrie (učebnice pro SZŠ)

Mečíř,V .: Pečujeme o nemocné dítě

Olchava,P.:Zdravé a nemocné dítě. Od početí do puberty.

Olchava,P.:Zdravé a nemocné dítě (od početí do puberty)

Pohybová soustava:

- nemoci postihující kosti, klouby, svaly

Dgs: anamnéza

rtg, izotopové vyšetření (scintigraf – časná dgs,),EMG, biopsie, CT, biochem.vyšetř.

Norma: 2.rok: postavení dolních končetin do „O“

3.rok: postavení do „X“ – kolena do vzdálenosti 10 cm

2.-3. rok : postavení špiček dovnitř

1. Zánětlivá onemocnění kostí a kloubů

→ **osteomyelitida** - postižení metafýzy (viz.obr.)

Původce: stafylokok (80%), streptokok, gonokok

→ **TBC** – osteolýza(viz.anatom.muzeum)

→ **artritida** – kloub: zvětšení, zarudnutí, otok, ↓pohyblivosti

původce: stafylokok, pneumokok, gonokok, Hemophilus influenzae, Escherichia coli

léčba: antibiotika

- invalid.

2. Poruchy kostního vývoje

- deficit enzymu - poruchy osifikace

→ **achondroplazie** – opožděná enchondrální osif., periostál.osif.normál. – krátké kosti, výška do 140 cm

3. Aseptické nekrózy

- poruchy cévního zásobení př. Perthesova choroba (hlavice femuru, příznaky – kulhání, bolesti v třísle, stehně, koleni, léčba: operace, rehabilitace)

- na základě traumatu

4. Postižení kyčelního kloubu

→ **vývojová porucha (dysplazie)**

- u 2% dětí

- vrozená luxace kloubu – postižení pohyblivosti, asymetrick.držení končetiny

- povinný screening – v porodnici, 2.-3.týden + 3.-4.měs. – ultrazvuk, popř.rtg

- široké balení – zevní vytočení, roznožení (2-3 pleny), třmeny

→ **coxa vara adolescentium (epifyseolysis capitis femoris)**

- příznaky: únavnost, večerní kulhání, bolest v kyčli

- chirurgická léčba

5. Postižení nohy

- posouzení postavení nožičky v kotníku

→ **pes equinovarus kongenitus (vtočená noha - koňská)**

- deformita nohy – natočení nohy na zevní hranu chodidla a přiblížení špiček nohou

- korigovatelná (chirurgicky - sádra, rehabilitace), rigidní forma

→ **plochá noha**

- příznaky: únava a bolest nohou, omezená pohyblivost, oslabené svalstvo, vybočené paty, vbočení kolen, dítě nechce chodit delší dobu – sedá si

- léčba: vložky do bot, ortopedická obuv, cvičení, chůze naboso

6. Postižení páteře

→ **vadné držení těla** (až u 40% dětí)

- zvýšené zakřivení páteře – ramena dopředu - zkracování prsních svalů(dítě se nedotkne za zády lokty), vyklenutí břicha, ochabnutí dýchacího svalstva
- příčiny: svalová ochablost, špatné návyky, dýchání ústy (adenoidní vegetace), nevhodná postel, špatné sezení (pozor na volbu nábytku)
- **kulatá záda – častěji chlapani(rychlejší růst) – později fixace – tlak na meziobratlové nervy - bolesti**
- léčba : rehabilitace : cvičení, plavání, učení a čtení na břiše

→ **skolióza**

- vybočení páteře, asymetrie obratlových těl(rtg)
- nelze vyrovnat svalovým úsilím
- příčiny: vrozené, neurologická onemocnění, po popálení, zkrácená končetina
- **projevy od 10.roku věku (dítě se křiví, bolesti v zádech, omezení pohybu páteře) – častěji u dívek**
- léčba: konzervativní (korzety, rehabilitace), chirurgická, ortoped.obuv

7. Onemocnění svalstva

→ změny svalového tonu, křeče, parézy(obrna), atrofie(zmenšení), kontraktury (chorobné stažení svalů, časté v okolí nemocných kloubů a páteře)

- vyhaslé reflexy (šlachové, okosticové)
- zánětlivá onemocnění – virový původ
- stavy po úrazech
- vyšetření: biopsie, rtg, EMG

další:

vrozené vývojové vady:

→ **rozštěp páteře (Mečíř)**

- uzavřený – bez obtíží, rtg
- otevřený – operace do 48hod od porodu, následky, ultrazvuk v těhot.

→ **rozštěp rtu, čelisti a patra(Mečíř)**

- 1:600
- příčiny : 20% genetické, působ. škodlivin v 5.-8. týdnu těhot. (infekce aj.)
- problémy s krmením
- léčba: chirurgická(plastická a čelistní chirurgie)
- péče logopedů, foniatrů

Vrozené vymknutí kyčel.kl. (dysplazie, subluxe, luxace)

- mělká jamka kyčelního kloubu